

Základy sokolnictví

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chov dravců v zajetí

Způsob chovu vychází z chovatelského záměru

Cíle a způsoby chovu dravců

- Sokolnické držení dravce – výcvik, lov
- Dravci v pelichání – mimo loveckou sezónu
- Odchovy mláďat (páry x imprinti)
- Ukázky
- Zoologické zahrady
- Hendikepovaní dravci (v záchranných stanicích)

Záchranné stanice

- trvalé umístění pro hendikepované dravce
- přechodné útočiště pro mláďata vypadlá z hnízda a nebo zraněné a zesláblé kusy

Ukázky, ZOO...

- Prezentace dravců veřejnosti
- Ekologická výchova veřejnosti
- Často i cizokrajní dravci

Odchovy mláďat

Přirozený odchov

- Páry jsou v uzavřených komorách
- Krmení okénkem, šachtou
- Hnízdní plošiny
- Klid

Odchovy mláďat

Imprinti - inseminace

- Malé polootevřené komory
- Kontakt s chovatelem
- Chovatel nahrazuje partnera

Umělá inseminace

Sokolnický používání dravci

- Tradiční metody
- Uvázání za oba stojáky
- Posed podle druhu dravce
- Dravec je v denním kontaktu se sokolníkem
- Několikrát týdně létá navolno

Chvatová pouta – dravec je uvázan za oba stojáky

Poutka jsou velikostí a tvarem přizpůsobena druhu a pohlaví dravce

Metodika chovu dravců

- Řád ochrany dravců a sov při chovu KS ČMMJ
- Dodržování biologických potřeb dravců
- Psychická i fyzická pohoda dravce
- Respektování druhových a povahových zvláštností jednotlivců

Požadavky na umístění dravce

- Bezpečné místo
- Stín
- Závětrí
- Vhodný podklad
- Čistota

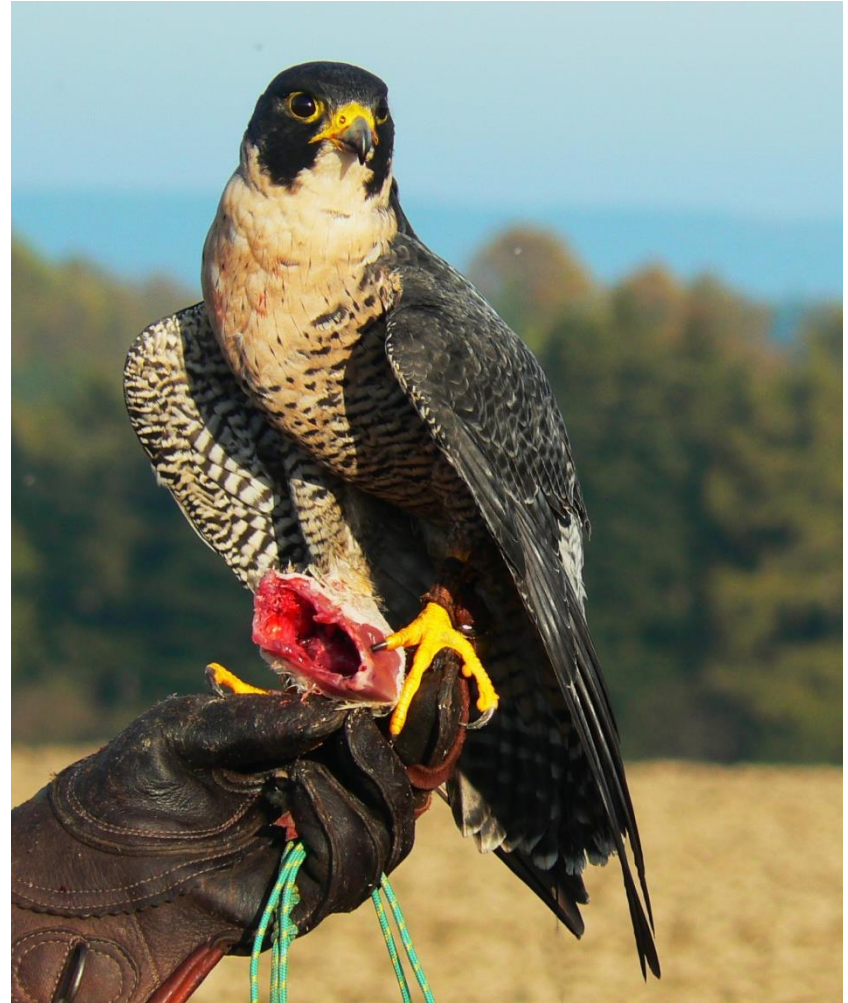
Dravci nízkého letu

- Impulzivní
- posed - jestřábí oblouk nebo vysoká hrazda, Wallerův posed
- Obtížnější sestavování párů

Dravci vysokého letu

- Lépe ochočitelní
- Jednodušší odchov mláďat
- Posed: sokolí špalek, vysoká hrazda

Orli

- klidní, flegmatictí,
iteligentní dravci
- Vázaní na sokolníka
- Posedy: špalek, oblouk

Sokolnické posedy

Dravci vysokého letu

- Rovný, nebo mírně vypouklý povrch špalku
- povrch – umělý trávník (astraturf), nebo korek
- Prevence otlaků

Dravci nízkého letu

- Povrch z kůže nebo gumy
- Dravec posed částečně objímá prsty jako větev
- Obvod: dravec by měl obejmout cca 2/3

Sokolnické posedy

Wallerův posed

Vysoká hrazda

Vysoká hrazda

- Umístění na noc
- Na začátku výcviku
- Při onášení možnost umístit např. v místnosti

Tradiční houpačka

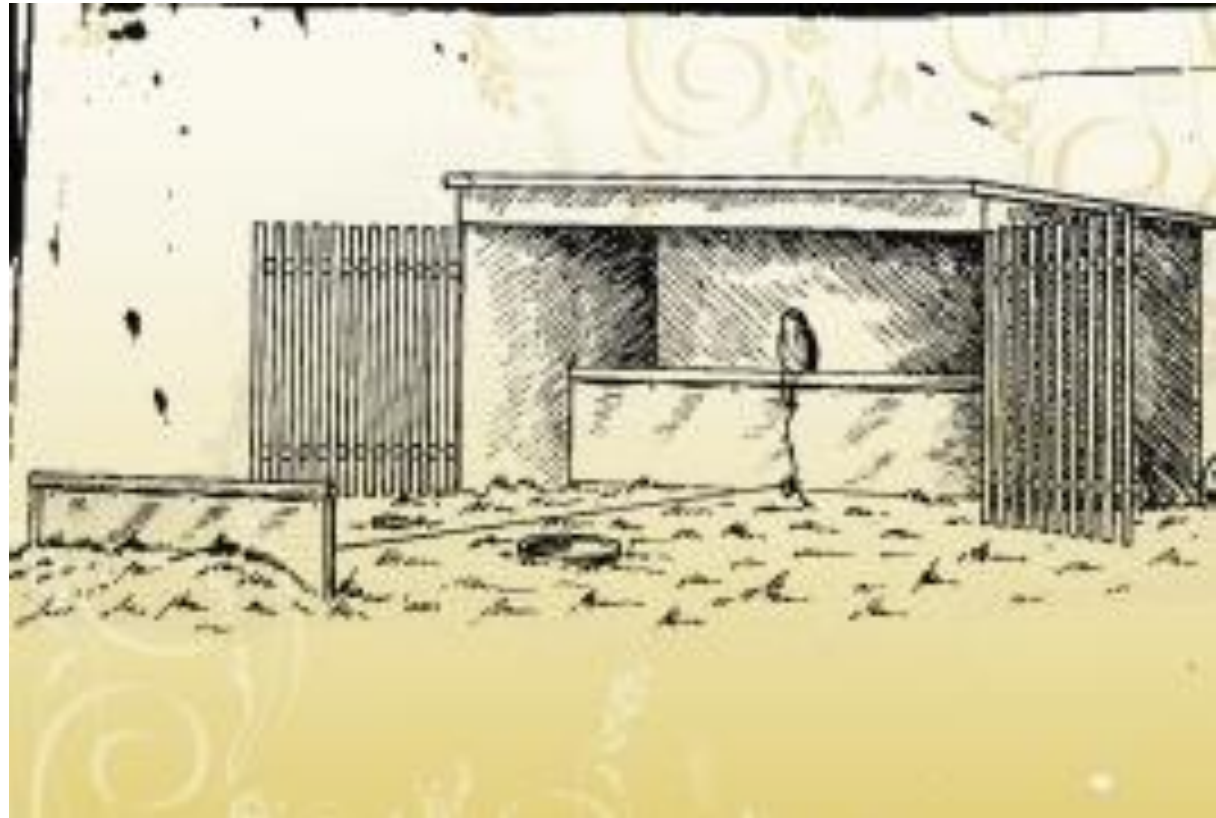
- Dravec je uvázan jen za pouta, nakrátko, ale přesto má jistý způsob pohybu
- Dříve běžná metoda
- Nebezpečí oběšení dravce při špatném uvázání

Proletovačka

- Umístění během pelichání
- Klidní vycvičení dravci
- Možnost výběru posedu, slunce/stínu, koupání apod.

Proletovačka

Voda

- Dravec musí mít přístup k vodě na pití a koupání

Koupání

- Voda je důležitá pro hygienu, kvalitu peří, ale i pro ochlazení dravce v teplých dnech a pití

Přístřešky

- Ochrana před povětrnostními vlivy (slunce, déšť, vítr)
- Dravec se o ně nesmí zranit, nebo poškodit opeření
- Vhodný podklad – trávník, kačírek...

Sokolnické komory

Slouží :

- k odchovu mláďat
- k umístění dravce během pelichání
- k rekonvalescenci

- Uzavřené stěny
- Částečně zastřešené
- Několik odsedávek
- Hnízdní plošina/y
- Krmicí otvor
- Pravidelná dezinfekce

Potrava

Musí být:

-pestrá

-čerstvá

-nezávadná

-složením podobná
přirozené potravě
daného druhu dravce

Potrava

- Měla by obsahovat nejen maso, ale i balastní látky
- Nesmí být tučná
- Měla by obsahovat všechny vitamíny a složky, které dravec potřebuje pro zdravý vývoj kostí, opeření a svalstva v období růstu, výcviku, pelichání, případně rozmnožování
- Přizpůsobujeme ji režimu dravce (rozmnožování, pelichání, nemoc)

- Krmíme obvykle jednou denně během výcviku, nebo po lovu
- Malé druhy dravců i 2x
- Během pelichání můžeme krmit na ruce, nebo podávat dravci potravu na krmnou plošinu v komoře

Zdroje potravy

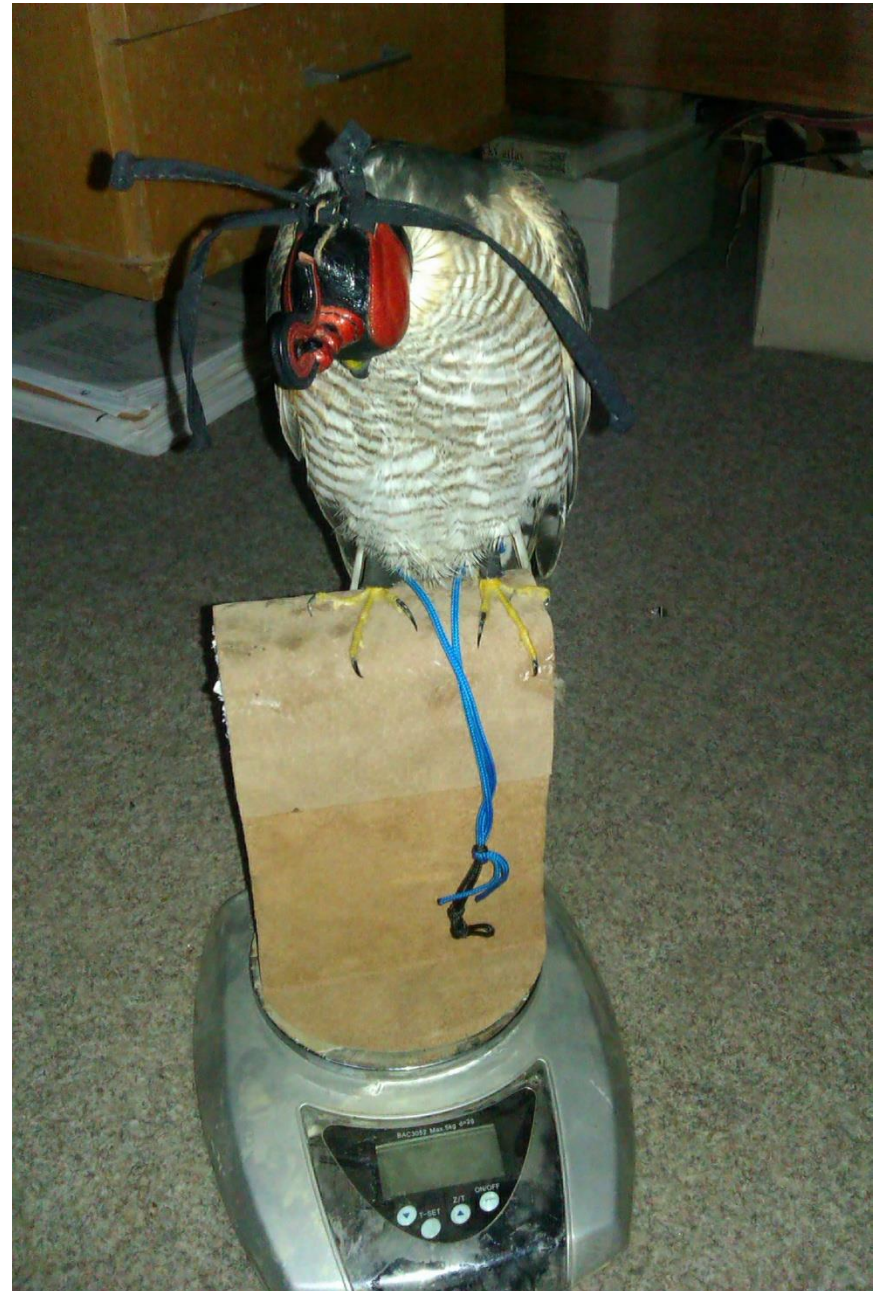
- Vlastní chov – např. holubi, potkani, křepelky
- Líhně – jednodenní kuřátka
- Mražená potrava – opět potkani, myši, osmáci, morčata, křepelky, drůbeží hlavy
- Úlovky – zajíc, vrána, atd.. (riziko nemoci)
- Nouzově i libové hovězí, drůbeží maso, hovězí srdce apod.

Riziková potrava:

- Sražená zvířata ze silnic
- Zvěř ulovená olověnými broky
- Městští holubi
- Zvířata z chovů s nevyhovujícími veterinárními podmínkami

Velikost krmné dávky

- Odpovídá vynaložené námaze při výcviku
- Zohledňujeme počasí
- Dravce denně vážíme!

Průběh sokolnického roku

DOSPĚLÝ DRAVEC:

I.-II.: kondiční létání po sezóně

III.-VIII.: pelichání

IX.-XII.: lovecká sezóna

MLADÝ DRAVEC:

V.-VI. : růst mláděte, opeření, vývin kostí

VII.-IX. : výcvik

IX.- XII. : lov, létání

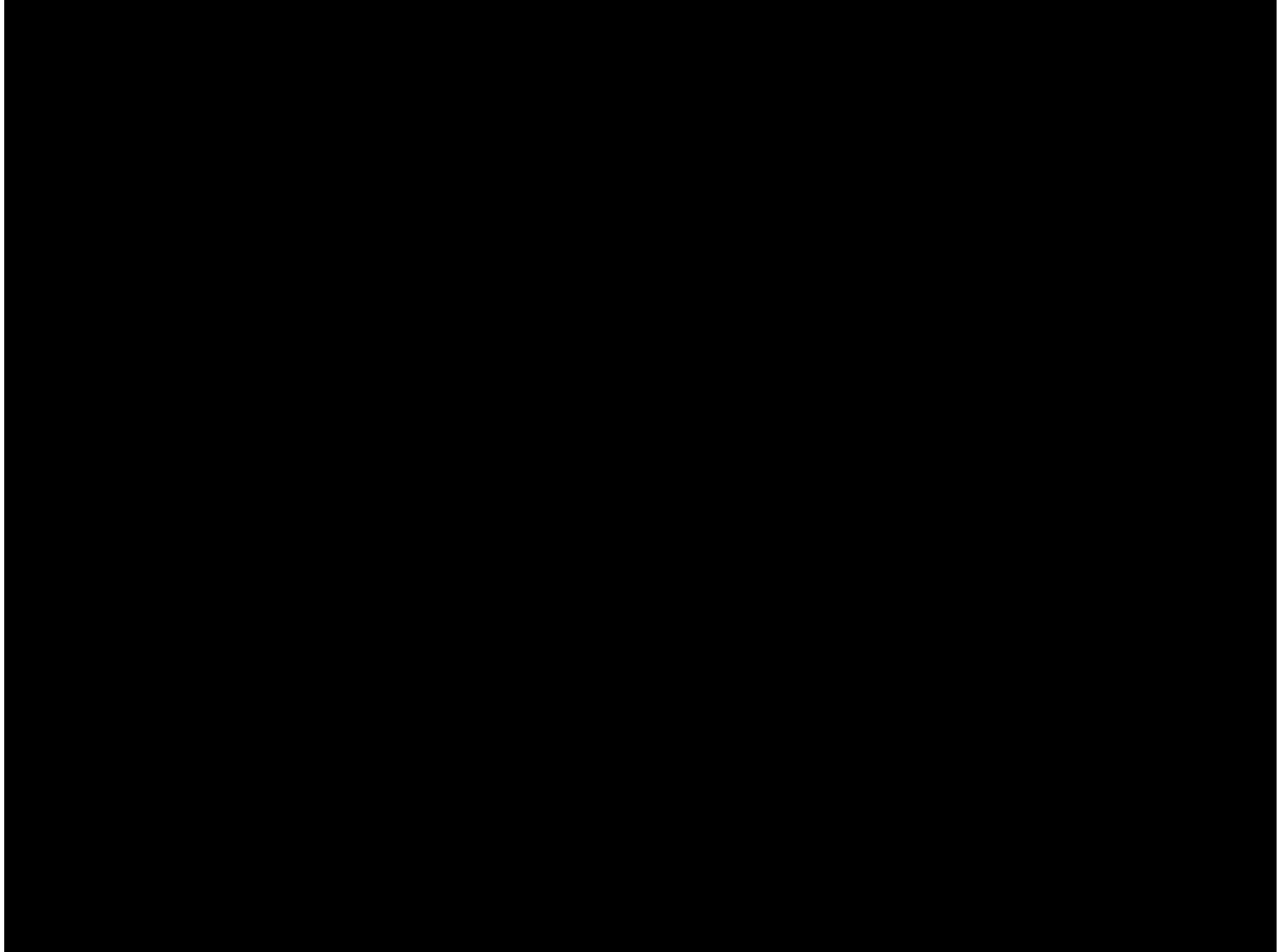
I.-III. : kondiční létání

III.-IX. : pelichání

Další chovatelské zásahy:

- Zkracování přerostlých drápů a zobáku
- Spravování per
- Podávání vitamínů a preparátů na lepší růst peří a rozmnožování
- Ovlivňování pelichání
- Odčervení a odstranění vnějších parazitů
- Údržba poutek, čištění chovného prostoru, dezinfekce posedů, koupaček apod.

Úprava přerostlého zobáku

© Petr Tmej 2013

Fotografie: Eduard Školoud, Marek Matucha, Soňa Tomešková, Petr Tmej, Elisabeth Schultz

Videa: Petr Tmej